Anul XLVIII 10 Pagini EXEMPLARUL In ţară 3 lei In străinătate 6 lei 10 Pagini Nr. 127 Duminică 8 Iunie 1930

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni, Lei 380 pe 6 luni, Lei 750 pe 12 luni. Pe o lună Lei 80. In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

ABONAMENTE la „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" „UNIVERSUL LITERAR" ZIARUL CĂLATORIILOR Câte 220 lei în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Str. Brezoianu No. 9-11

TELEFON: DIRECŢIA 313/72—364/64 ADMINISTRAŢIA 313/71 SECRETARIATUL DE REDACŢIE 356/43 REDACŢIA: CORESP. CU PROVINCIA 302/98—335/31

ABUZURI FISCALE

In timpul din urmă, în diferite părţi ale ţării, s'au făcut arestări de funcţionari, acuzaţi de mită şi de alte fraude în legătură cu fixarea, încasarea şi urmărirea impozitelor.

In această direcţiune, cercetările trebuesc generalizate şi aprofundate, fiindcă abuzurile se săvârşesc pe o scară întinsă, în paguba Statului şi a cetăţenilor.

Formula operaţiunilor este dublă.

Pe de o parte, unele impuneri nu se fac în raport cu bazele reale impozabile, ci cu aranjamentele dintre contribuabili şi anumite organe fiscale. De aci, o anomalie frecventă: unele persoane cu venituri mai mari plătesc mai puţin decât altele cu venituri mai mici. In afară de abuzul constituit de avantajarea celor dintâi în paguba celor din urmă, operaţiunea creiază pierderi simţitoare pentru Stat.

Pe de altă parte, în unele cazuri urmărirea celor întârziaţi cu plata impozitelor funcţionează fără ezitare şi fără milă, pe când în altele, toleranţele durează cu lunile şi chiar cu anii. In afară de nedreptatea săvârşită faţă de cei dintâi şi de abuzul săvârşit în favoarea celor din urmă, Statul înregistrează şi pe această cale dificultăţi şi pierderi însemnate.

Această echilibristică rentabilă pentru autori funcţionează de mult, dar niciodată n'a produs atâtea nemulţumiri şi atâtea neajunsuri ca astăzi, când greutăţile Statului şi ale contribuabililor imprimă o gravitate excepţională incorectitudinelor comise în detrimentul lui şi în detrimentul lor.

Se cunosc nenumărate cazuri, în care oameni din angrenajul fixării şi perceperii impozitelor trăesc pe un picior mult superior celui îndreptăţit de salariile lor, graţie abilităţii depuse în manevrele funcţiunei lor. Se cunosc nenumărate cazuri, în care unii contribuabili sunt executaţi cu o promptitudine intransigentă, pe când alţii reuşesc să rămână într'o pasivitate ciudată şi lungă faţă de datoriile către Stat.

Această nedreptate, aceste abuzuri, aceste surse de venituri ilicite trebuesc să înceteze.

Aparatul de executare a obligaţiunilor fiscale, destul de grele prin ele însele, nu poate servi pentru apăsarea unora, pentru avantajarea altora — şi pentru chivernisirea unor elemente prevăzute cu o concepţie greşită despre datorie şi morală.

Deci, supraveghere strictă, încurajarea organelor oneste şi devotate, eliminarea celor necinstite şi netrebnice, sancţiuni severe — în interesul Statului, al contribuabililor şi al justiţiei.

—oxo—

Val de căldură in Statele-Unite

New-York, 5 (Rador). — In diferite regiuni ale Statelor-Unite, s'a abătut un puternic val de căldură, din care cauză, 12 persoane au încetat din viaţă.

Ură şi calomnie

Sunt atacuri, care dor; sunt însă atacuri care onorează.

Sunt duşmănii, care demoralizează; dar sunt duşmănii care cinstesc pe duşmăniţi.

Ne duşmănesc şi ne atacă diriguitorii ziarelor „Adevărul" şi „Dimineaţa".

E la acei conducători, o ură explicabilă prin atavism. E ură alimentată prin defectele organice ale pacienţilor.

E ura netrebnicilor, cari n'au altă linie de conduită, decât tot ce porneşte din rea credinţă.

E duşmănia unor oameni, cari nu vor să-şi aerisească sufletele şi să se adapteze mediului românesc.

Priviţi ultima campanie a „Adevărului" şi „Dimineţii". Tot ce s'a putut imagina ca nerozie, se lăfăeşte în coloanele acelor ziare ca să ne calomnieze.

Fiindcă impudicul subministru dela comunicaţii a spus o grosolănie şi o infamie împotriva ziarului nostru, ziarele conduse de un ocnaş ca Socor, repetă, ca să-şi satisfacă ura bicisnică.

Ura şi duşmănia unora ca Socor, Braunstein, Blumenfeld, etc. constituie titluri de mândrie pentru orice om de omenie şi pentru orice instituţie corectă.

Laudele lor mânjesc.

Incercările lor de a face lecţie de „corectitudine profesională" sunt neruşinările cele mai abjecte.

*

Ne onorează atacurile şi ne fac cinste duşmăniile aruncate din redacţia ziarului „Ţara".

Când la acel ziar, — editat cu banii statului, bani adunaţi de perceptori prin metode silnice dela cetăţenii, cari n'au ce mânca, — e conducător d. Gongopol şi angajat să gargarisească toate spurcăciunile e prostituatul puşcăriaş N. D. Cocea, desigur că atacurile şi duşmănia ziarului „Ţara" constituie o onoare.

In ce groaznic de dezonorantă situaţie am fi, dacă ne-ar lăuda d Gongopol şi tovarăşul său de idei, N. D. Cocea. (Rugăm pe cititori să ne ierte, că am fost siliţi să întrebuinţăm un cuvânt de ruşine, numele tovarăşului d-lui Gongopol).

UNIUNEA FEDERALA EUROPEANA

de V. V. Pella
profesor universitar

III

Progres sau regres?

Organizarea comunităţii internaţionale trebue realizată în mod progresiv. Precum nu se poate concepe o Uniune continentală, dacă nu se ţine seamă de forţele vii pe care le reprezintă naţiunile, precum o asemenea Uniune trebue să apară ca o societate continentală de state (statul reprezentând naţiunea sau un grup de naţiuni în organizarea lor juridică), tot aşa nu se poate concepe un edificiu solid al comunităţii internaţionale, fără o prealabilă organizare a continentelor şi cel puţin a acelor care, prin forţele morale şi materiale de care dispun, au astăzi un rol precumpănitor în viaţa omenirii.

In fiecare continent apar probleme speciale, referitoare la desvoltarea morală şi materială a statelor ce-l compun, şi a căror soluţionare nu interesează statele din alte continente.

De aceea se poate susţine că numai după ce vor exista organizaţiuni care să se ocupe de problemele pur continentale, se va ajunge la crearea unei adevărate organizaţiuni cu caracter universal, chemată să rezolve chestiunile generale care interesează întreaga comunitate internaţională.

Mai mult încă, se poate afirma că Societatea Naţiunilor, instituţie cu caracter universal, nu este decât rezultatul unui salt periculos.

Cu alte cuvinte, Societatea Naţiunilor nu va putea răspunde scopului pentru care a fost creiată, decât atunci când se va sprijini pe organizaţiuni continentale.

Faptul că Statele Unite ale Americii de Nord au refuzat să mai facă parte din Societatea Naţiunilor, faptul că republicile cele mai mari din America de Sud nu mai participă la lucrările areopagului dela Geneva, iar celelalte republici, cu toate onorurile ce le sunt rezervate, au totuş un rol cu totul secundar, faptul că Japonia cât şi imperiul britanic refuză să participe la orice acţiune de întărire a Societăţii Naţiunilor care le-ar impune un surplus de obligaţii, în sfârşit, chiar faptul că majoritatea chestiunilor care au for-

Continuare în pag. 2-a

Afacerea Stewart & Co.

—o—

— Cât va costa pe stat şoseaua Bucureşti-Braşov? —

—oxo—

— Peste un miliard de lei, — după oferta Stewart; — maximum 600 milioane lei, --- după celelalte oferte ---

ROSTUL PLEDOARIEI D-LUI GAFENCU

Şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti-Predeal-Braşov are o lungime de 170 km. Firma engleză „Stewart & Partners Ltd." din Londra s'a oferit să execute pavarea acestei şosele pe o lungime de cc. 150 km., cu unele rectificări de traseu. Această şosea — după condiţiile propuse în 1929 — ar urma să fie pavată, fie cu pavele normale de granit, sau bazalt aşezate pe macaduxul actual refăcut, fie cu „calâpuri" de granit, sau bazalt, aşezate pe un pat de beton, sau de macadux refăcut.

Firma Stewart, după prima ofertă ce a făcut guvernului nostru, îşi luase angajamentul să contracteze un împrumut în valoare de 1 milion de lire sterline, emis pe bază de obligaţiuni la purtător, care urma să fie amortizat pe termen de 15 ani, — plata anuităţilor fiind garantată de Casa autonomă a drumurilor printr'un privilegiu de prim rang pe toate veniturile sale. Pe baza aranjamentului financiar stabilit, în 1929, *cei 150 km. de şosea ar fi costat peste 900.000 000 lei!*

O „MICĂ" DIFERENŢĂ DE.... 300.000.000 LEI!

Ministerul lucrărilor publice — contrar afirmaţiunii făcută în Cameră de d. Gafencu, subsecretarul de stat dela comunicaţii, în şedinţa dela 2 Iunie a. c. — a primit oferte foarte avantajoase, ba chiar mult mai avantajoase, din partea câtorva asociaţii şi firme româneşti, franceze, americane şi germane.

Ofertanţii aceştia s'au obligat să construească şos. Bucureşti-Braşov, pe aceiaş întindere de cca. 150 km. cu acelaş sistem de pavare, ca şi firma Stewart, CU SUMA MAXIMA DE 600.000.000 LEI!

Aşa dar, oferta Stewart, faţă de toate celelalte oferte române şi străine, prezinta o diferenţă la preţul de cost al lucrării, de cel puţin 300.000.000 lei, în plus.

CALCAREA LEGII CONTABILITĂŢII STATULUI

Care era datoria guvernului după legea contabilităţii statului, întocmită de însuşi ministrul de finanţe actual? Să facă licitaţie liberă. El a înlăturat însă licitaţia spre a favoriza firma Stewart. Şi iată că în şedinţa dela 28 Martie a. c. a Delegaţiei economice, s'a petrecut un fapt interesant: GUVERNUL A RESPINS CONTRACTUL STEWART.

Pentruce? După comunicatul apărut în toate ziarele guvernamentale şi în ziarul „Argus", de sub direcţia d-lui Gafencu, subsecretarul de stat la comunicaţii, cu data de 30 Martie a. c., miniştrii comunicaţiilor şi de finanţe au declarat, că guvernul a respins contractul Stewart, din cauza „CONDIŢIILOR LUI GRELE ŞI INACCEPTABILE" şi el are la dispoziţie „ALTE OFERTE MULT MAI AVANTAJOASE". S'ar fi putut crede că, de astădată, guvernul, îngrozit de condiţiile revoltătoare ale contractului Stewart, va renunţa definitiv la dânsul şi va reintra în legalitate, luând în seamă interesele statului român.

FIRMA STEWART... AGRAVEAZA CONDIŢIILE

Legal, logic şi cinstit ar fi fost ca guvernul să fi luat în consideraţie toate celelalte oferte *„mult mai avantajoase"*, atât în ce priveşte condiţiile de finanţare, cât şi în ce priveşte modalităţile de preţ şi de executare a lucrărilor. Totuş, nu a procedat aşa. El a revenit la oferta firmei Stewart. Credeţi că această firmă, în urma respingerii primei sale oferte şi-a modificat condiţiile, reducând preţul de cost al lucrării şi propunând condiţii de finanţare convenabile? Nu. FIRMA STEWART A AGRAVAT CONDIŢIILE SALE. *De unde la început a fost vorba de capitalul englez ce trebuia să fie pus la dispoziţie: ACUM STATUL ROMÂN ŞI-A LUAT OBLIGAŢIA SA FURNIZEZE SUMELE NECESARE EXECUTARII LUCRARII ŞOSELEI BUCUREŞTI-BRASOV.*

Dovada o facem publicând obligaţiile financiare luate de Casa autonomă a drumurilor.

Obligaţiile financiare ale Casei autonome a drumurilor

A. Tabloul plăţilor de la 1930—1935

LEI

1930	142.062.502	125.000.000+	dobânda de 17.062.502
1931	176.770.833	125.000.000+	„ „ 51.770.833
1932	157.958.333	125.000.000+	„ „ 32.958.333
1933	125.000.000		
1934	150.000.000		
1935	150.000.000		
TOTAL	901.791.668	800.000.000+	dobânda de 101.791.668

B. Tabloul plăţilor Casei autonome la data terminării lucrărilor (15 Septembrie 1932):

1930	142.062.502	125.000.000+	17.062.502
1931	176.770.833	125.000.000+	51.770.833
1932	132.958.333	100.000.000+	32.958.333
TOTAL	451.791.668	350.000.000+	101.791.668

UN COCHET BACŞIŞ SUPLIMENTAR...

Nu numai că firma Stewart ar urma să execute aproape întreaga lucrare cu banii daţi de statul român; dar nouile condiţii puse de dânsa, au revoltat pe membrii Casei autonome a drumurilor. Ea nu numai că n'a admis preţuri unitare — pe când toate celelalte firme acceptă preţuri unitare— dar, după cum am arătat în numărul de eri, pe lângă preţul de cost prevăzut în acele condiţiuni pentru personalul de supraveghere, asigurări, accidente, materiale, etc. — adică tot ce se înţelege prin cuvântul regie — A PRETINS SA I SE MAI DEA IN PLUS 12.90%, DREPT CHELTUELI DE REGIE!

Este scandalos şi revoltător!

Ce înseamnă această nouă cheltuială sub numele de „Regie" dacă nu un bacşiş suplimentar, pe lângă beneficiul deosebit de 15 la sută din costul total al lucrărilor?

SE VOR ADUCE LUCRĂTORI ŞOMEURI DIN ANGLIA!

Firma Stewart, ştiind că nu va mai întâmpina nici o rezistenţă, a pretins ca din personalul superior, mijlociu şi inferior, ce va întrebuinţa, 25 la sută să fie străin. Cu alte cuvinte, pe când inginerii, conductorii tehnici, picherii, supraveghetorii şi lucrătorii noştri vor putea să moară de foame, guvernul d-lui Maniu a admis firmei Stewart, să aducă în România pentru executarea lucrărilor şoselei Bucureşti-Braşov — o lucrare banală pe care o poate executa în condiţiile cele mai bune corpul nostru tehnic — 25% ingineri, conducători, supraveghetori, picheri şi lucrători şomeuri din Anglia!... Iată în ce hal am ajuns sub guvernul actual!

CONDIŢII UMILITOARE PENTRU STATUL ROMÂN

Firma „Stewart" a impus apoi statului român condiţia extra-ordinară să-i recunoască LIPSA EI COMPLETA DE ORICE RASPUNDERE IN PRIVINŢA EXECUTARII CONTRACTULUI în cazurile fortuite, sau de forţă majoră; iar în caz de ivire de litigii, să se defere toate aceste cazuri unui tribunal de arbitri, — supra-arbitrul putând să fie desemnat de... ministrul plenipotenţiar al republicii federale elveţiene! De ce nu al republicilor Uruguay, sau Paraguay, din moment ce firma Stewart n'are încredere în justiţia română? D. Gafencu & Co. ar admite orice condiţie umilitoare şi grea pentru statul român, numai ca afacerea să se realizeze cât mai repede.

PESTE UN MILIARD DE LEI!

In asemenea condiţii scandaloase, executarea lucrării şoselei Bucureşti-Braşov va trece cu mult de suma de 1 miliard de lei.

Ori, toate celelalte oferte, cu preţuri unitare şi convenabile, prezintă o sumă de maximum 600.000.000 lei pentru executarea totală a acestei lucrări. Iată o diferenţă de peste 400 milioane lei, în dauna statului român, dar care surâde oamenilor de afaceri, amatori să se îmbogăţească pe socoteala nenorocitului contribuabil român.

ROSTUL PLEDOARIEI D-LUI GAFENCU...

Şi acum să explicăm pentru ce în şedinţa Camerei de la 2 Iunie a. c., d. Gafencu, sub secretar de stat la comunicaţii, a declarat, că statul român TREBUE să accepte oferta Stewart, cu toate avantagiile mult mai mari ce le prezintă celelalte oferte, sub pretextul absurd că statul şi-ar fi luat, dela început, obligaţiuni „in această parte"...

Ne explicăm pentru ce d-sa a suferit în acea şedinţă a Camerei, o totală absenţă de memorie, — uitând că guvernul, în ziua de 28 Martie a. c., a respins contractul Stewart fiind considerat inacceptabil şi s'a pomenit apărând interesele firmei engleze, împotriva intereselor statului român.

Este vorba de diferenţa fantastică de peste 400.000.000 lei, în dauna statului român, care l-a determinat pe d. Gafencu să pledeze cu atâta căldură o afacere atât de urîtă.

—xox—

D. prof. TITU GANE-Cluj, care a criticat cu deosebită temeinicie proectul de lege sanitară, dovedind cu cifre, că din punct de vedere financiar este utopic iar din punct de vedere sanitară o calamitate.

—x□x—

Explozia unei granate

Praga, 5 (Rador). — In cursul unor exerciţii ale unui batalion de pioneri în împrejurimile oraşului, o granată a făcut explozie. Doi soldaţi au fost omoriţi şi doi grav răniţi.

M. S. Regele Mihai la Joia Moşilor

„Regimul legalităţii"

pălmuit de înalta Curte de Casaţie în secţiuni unite

—o—

— Procesul Creditului Rural —

Se ştie, că guvernul a încercat să desfiinţeze „Creditul Funciar Rural" în scop de a putea înfiinţa, pentru interesele sale politice, un „Credit Agricol" cu capital străin.

De 57 ani, de când funcţionează această instituţie pur românească, care a dat roade atât de utile, nu s'a mai încercat desfiinţarea ei de cât în timpul ocupaţiunei germane.

Guvernul actual nu a ezitat de a voi să clădească o societate străină pe ruinele „Creditului Rural", votând legea din 1929 prin care, pe de o parte, înlesnea creaţiunea acestei societăţi străine, iar pe de altă parte, decreta desfiinţarea „Cretului Rural".

Ce urmărea guvernul

Guvernul şi-a închipuit, că dacă dă o lovitură „Creditului Rural" şi dacă îl pune, printr'o lege, în inferioritate faţă de o societate similară ce voia să creeze cu capital străin, acest capital nu va întârzia să apară.

Naţional-ţărăniştii au urmărit însă şi o lovitură politică. Ei au crezut, că distrugând „Creditul Rural" vor da o lovitură de moarte partidului liberal şi vor creea o nouă instituţiune infeodată politicei lor.

Dar vorba veche românească: „Socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din târg".

Rezultatul a fost că toţi capitaliştii străini serioşi au refuzat să participe la această combinaţie, iar Creditul Rural, care fusese desfiinţat pentru moment, a reînviat prin deciziunea înaltei Curţi de Casaţie pronunţată Joi în secţiuni unite.

Lege neconstituţională

Această supremă instanţă a declarat neconstituţională legea din 1929 prin care se tindea la desfiinţarea „Creditului Rural".

In faţa Casaţiei s'a arătat că prin legea din 1929 s'a răpit „Creditului Rural" dreptul de a face operaţiunile stabilite în statutele sale, operaţiuni menite să vie în ajutorul agriculturei.

S'a mai arătat, că prin aceeaşi lege s'a suprimat garanţia solidară a tuturor proprietăţilor ipotecate pentru plata scrisurilor rurale şi că această suprimare s'a făcut în scopul unic de a deprecia aceste scrisuri punându-le astfel într'o situaţiune inferioară scrisurilor ce urmau să fie emise de noua societate străină proectată de guvern.

Guvernul a crezut că în modul acesta va putea da o lovitură de moarte scrisurilor „Creditului Rural" prin faptul concurenţei ce le-ar fi făcut scrisurile nouei societăţi străine.

De sigur, că sentimentul românesc nu poate de cât să se revolte în faţa acestui procedeu prin care se lovea nu numai într'o veche societate românească, dar şi în societari şi în toţi deţinătorii de scrisuri funciare rurale.

Guvernul a mers până acolo încât ca să poată să-şi ajungă scopurile sale condamnabile, a impus, prin legea din 1929, societăţii „Creditului Rural" să primească această decapitare, sub sancţiunea, în caz contrar, a desfiinţărei sale totale.

Acesta este un sistem de legiferare cu revolverul.

„Creditul Rural" neacceptând acest lucru, a fost virtualmente desfiinţat printr'o adresă a ministrului de finanţe.

Işi poate oricine închipui ce însemnează acest lucru şi la ce rezultat a ajuns guvernul.

El a desfiinţat „Creditul Rural" care nu mai face nici o operaţiune, fără să poată însă înfiinţa societatea străină proiectată.

Guvernul naţional-ţărănist a lăsat astfel agricultura lipsită de orice sprijin şi la discreţia cămătarilor în aceste timpuri grele.

Decizia Casaţiei

Inalta Curte de Casaţie însă, păzitoare vigilentă a Constituţiei, fiind sesizată de „Creditul Rural", a declarat **că legea din 1929 a guvernului naţional-ţărănist este neconstituţională** de oarece suprimând drepturile „Creditului" derivând din legile anterioare şi hotărând desfiinţarea sa, în caz când nu ar accepta acest lucru, violează principiile constituţionale, care garantează proprietatea şi împiedică confiscarea.

Prin înţeleapta deciziune a instanţei supreme, „Creditul Rural" îşi va putea reîncepe mâine operaţiile sale, proprietarii de scrisuri şi acţionarii vor putea dormi liniştiţi, iar puţinii capitalişti străini care ar fi putut fi tentaţi să vie în asemenea condiţii, vor rămâne acasă şi nu-şi vor mai risca averea în combinaţiuni de aventură.

Deciziunea secţiunilor unite ale înaltei Curţi înseamnă în acelaş timp o palmă usturătoare aplicată pe obrajii guvernului.

Condamnare binemeritată

Aşa dar „guvernul legalităţii şi al democraţiei integrale" primeşte din partea celei mai înalte instanţe a ţării o bine meritată condamnare pentru actele sale ilegale, făţarnice şi inadmisibile într'o ţară cu regim democratic.

Fie ca această severă lecţiune să servească cel puţin de acum înainte acestui guvern care şi-a închipuit că suntem o ţară de robi ce trebue să se plece orbeşte unei guvernări de uzurparea puterei prin minciună, prin ameninţare şi prin cea mai deşanţată demagogie care s'a văzut vre-odată.

In alte timpuri, când guverne orbite de pasiunea politică au încercat să dea asemenea lovituri, au fost nevoite să tragă toate consecinţele şi să lase locul altora ca să se restabilească încrederea în legile ţării.

Putem oare aştepta acest lucru dela guvernul de astăzi şi fi-va cineva care să-l recheme la simţul realităţei?

—oxo—

Paris-Bucureşti într'o zi

Paris, 6 (Rador). — *Eri s'a inaugurat serviciul aerian care leagă Parisul şi Bucureştii într'o singură zi.*

Noua linie se numeşte „Fleche d'Orient".

—xox—

Tunelul sub canalul Mânecei nu se va construi

Londra, 6 (Rador). — In şedinţa de astăzi a Camerei Comunelor, primul ministru a anunţat că guvernul s'a decis împotriva construirei tunelului sub canalul Mânecei.

—oxo—